

Vzácná snímka mestskej veže z obdobia po druhej svetovej vojne – ešte s pristanovanou „trafikou“, otvoreným potokom a nefungujúcimi vežovými hodinami. Tie nové od roku 1972 idú presne a s každou minútou odkrajujú veži zo života...

Z obsahu tohto čísla:

■ Ako sme volili do VÚC 2017: čakajú nás zmeny? *str. 2*

■ Slávna hudobná minulosť alebo Brilant bol len jeden! *str. 8-9*

■ Prečo sa páni Fándly a Bajza nemali veľmi v láske *str. 10-11*

Vážení spoluobčania,

sú medzi vami mnohí, ktorý sa zapájajú do diania v obci a nezištne prídu pomôcť, keď je to potrebné. Tých nie je veľa, ale o to im patrí väčšie poďakovanie. Každý rok sa títo ľudia zaslúžia o zorganizovanie Turistiky pre všetkých, futbalu, kultúrnych akcií. V septembri sme dali do užívania po rekonštrukcii a po pristavaní budovu materskej školy. Nielen, že máme aj v starej budove novú elektroinštaláciu, nové rozvody vody, kanalizácie, omietky, malby, sociálne zariadenie aj pre dospelých a nové zriaďovacie predmety, stihli sme do termínu otvorenia okrem plánovaných činností dokončiť plot, upraviť dvor, položiť trávové koberce aj so zavlažovacím systémom. Aby sme toto všetko mohli zrealizovať, okrem eur na zaplatenie faktúr bola potrebná na určité činnosti aj brigádnická práca.

Nebudem tu menovať všetkých, ako sú poslanci OÚ, zamestnanci, ich rodinní príslušníci, rodičia detí navštevujúcich MŠ, ktorí sa brigád zúčastňovali. Vždy je viac tých, ktorí majú po ruke výhovorku prečo nemôžu prísť. Urobilo sa veľa práce pred samotnou výstavbou - vyrezanie stromov, zbúranie starého múra. Ďalej vyťahovanie MŠ do kultúrneho domu, opätovné nasťahovanie, zmontovanie skriniek, stolov a ďalšieho zariadenia do kuchyne, vyčistenie a úprava dvora. Všetkým, ktorí nevraveli prečo nemôžu, ale hľadali spôsob ako pomôcť patrí veľké ĎAKUJEME. V jednej škole majú nápis, ku ktorému komentár netreba:

*Keď nevieš - naučíme ťa!
Keď potrebuješ pomôcť - pomôžeme ti!
Keď sa ti nechce - zvládneme to bez teba!*

Naša vďaka patrí už roky tiež dolanským hasičom – aj riaditeľ Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Pezinku plk. Ing. Emil Moťovský vyzdvihol na zasadnutí ZMOMR činnosť a výbornú spoluprácu s DPO Dolany.

Pozývam, všetkých, ktorí môžu darovať krv, na dobrovoľný odber v kultúrnom dome dňa 30. novembra. Príďte zachrániť život! A teším sa na stretnutie s vami na Dolianskom jarmoku či Vianočnej akadémii.

Milí Dolančania, prajem Vám, aby ste Vianočné sviatky prežili v šťastí a láske v kruhu svojej rodiny, aby všetci okolo vás boli šťastní, každý dostal to, čo mu patrí a v zdraví sme sa na Nový rok stretli na vítaní Nového roka s ohňostrojom.

Jozef Mruškovič

Čo priniesli výsledky volieb do VÚC v našej obci

Zmení sa niečo?

Výsledky nedávnych novembrových volieb do vyšších územných celkov priniesli na celoštátnej úrovni mnohé zmeny. Niektoré z nich sa týkajú aj našej obce – najmä na poste predsedu bratislavského kraja (župana) a v zložení poslancov zastupiteľstva vyššieho územného celku.

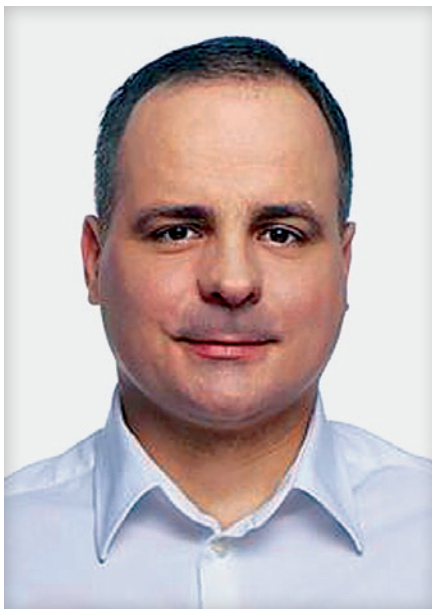
Najskôr zopár čísiel, ktoré ste asi nešli v médiách. V Dolňanoch sa tohtoročných volieb do VÚC zúčastnilo 338 voličov z celkového počtu 887, čiže volebná účasť dosiahla 38,10 %, čo je viac, ako bol celoštátny priemer (29,95%). Volieb do VÚC sa od ich vzniku zúčastňuje najmenší počet voličov, najmenej ich volilo v roku 2005 (iba 18,02%), najviac práve teraz. Tento rok na celom Slovensku volilo zo 4,5 milióna oprávnených voličov len 1,35 milióna.

O rok dlhšie

Nízka účasť je pravidelne terčom kritiky, pretože o rozdelení relatívne dôležitých právomocí priamo na svojom území rozhodne iba necelá tretina občanov, ktorí na tomto území žijú. Tento argument často využívajú tí, čo považujú VÚC vôbec za úplne zbytočný riadiaci článok medzi štátom a samosprávami. V tohtoročných voľbách do VÚC sa nevolili poslanci a predsedovia samospráv na štandardné, štvorročné volebné obdobie, ale predĺžené, 5-ročné volebné obdobie. Vďaka tomuto opatreniu sa eliminuje časový odstup župných a komunálnych volieb a o 5 rokov, teda v roku 2022, sa budú môcť konať spolu.

Iná voľba

Naším novým županom sa teda stal Juraj Droba, kandidujúci za strany NOVA, OKS, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OLANO), SaS, SMK-MKP, Zmena zdola, DÚ. Celkovo získal 36 864 hlasov, čo je 20,42%. V našej obci však skončil v poradí odovzdaných hlasov až na štvrtom mieste, Dolňania dali jednoznačne prednosť doterajšiemu županovi Pavlovi Frešovi.

Nový župan BSK Juraj Droba

Možno i preto, že v uplynulom volebnom období bolo podporu BSK v našej obci cítiť.

Iba jeden

V dôsledku nie veľmi šťastného rozdelenia kraja na volebné okrsky sme si v Dolňanoch mohli voľiť iba jediného poslanca do zastupiteľstva VÚC. Obce spod Karpát z okresu Pezinok (Báhoň, Budmerice, Častá, Dolňany, Dubová, Jablonec, Píla, Štefanová a Vištuk) boli v 20. okrsku v týchto voľbách spojené s dvoma obcami okresu Senec (Igram, Kaplná). Zrejme aj preto bol do krajského parlamentu opäť zvolený Ivan Patoprstý, starosta obce Báhoň. Získal celkovo 1435 hlasov, v našej obci skončil tretí z piatich kandidátov so ziskom 27 hlasov.

Parlament ovládli nezávislí

V krajskom parlamente budú najbližších päť rokov presnú polovicu z 50 poslancov tvoriť nezávislí. Sedemnást kresiel (34%) získali kandidáti koalície KDH, NOVA, OKS, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OLANO), SaS, SMK-MKP, Zmena zdola, DÚ. Šesť poslancov (12%) bude mať v zastupiteľstve zoskupenie Starostovia a nezávislí kandidáti, Most-Híd, SDKÚ-DS,

Poslanec VÚC za náš volebný okrsek Ivan Patoprstý

SMER-SD, SZ, Skok- ELD, po jednom Nezávislé fórum a strana Doma dobre.

Výsledky volieb do VÚC v Dolňanoch dňa 4.11.2017

Voľba predsedu VÚC

1. Pavol Frešo	124
2. Rudolf Kusý	50
3. Milan Ftáčnik	39
4. Juraj Droba	34
5. Ján Mrva	29
6. Ľubomír Huďo	19
7. Daniel Krajcer	11
8. Martin Jakubec	8
9. Natália Hanulíková	5
10. Jozef Uhler	5
11. Rastislav Blaško	3
12. Jozef Danko	2
13. Marián Leinerovič	1
14. Lukáš Parížek	1
15. Milan Lopašovský	0
16. Jalal Suleiman	0
17. Andrej Trnovec	0

Voľba poslanca zastupiteľstva VÚC (v zátvorke celkový počet hlasov)

1. Radovan Mičunek	132 (1228)
2. Jozef Mruškovič	112 (171)
3. Ivan Patoprstý	27 (1435)
4. Jozef Mikuš	25 (116)
5. Marcel Olša	25 (483)

Keď úspešný koniec znamená nový začiatok

Bodka za škôlkou

Slávnostné otvorenie a vysvätenie nových priestorov našej materskej školy 9. septembra zavrášilo deväť mesiacov intenzívnych stavebných úprav a vyše roka prípravných prác.

Finančne i organizačne náročný projekt sa nakoniec podarilo úspešne zakončiť bez väčších problémov či omeškania. Nová škôlka je teda skolaudovaná, odovzdaná do plného užívania a spĺňa všetky kritériá, ktoré pre prevádzku predškolského zariadenia stanovujú hygienické a iné predpisy.

Rozsiahle úpravy

Zvonku je viditeľná predovšetkým nová prístavba ďalšej triedy, ktorou sa kapacita našej materskej školy rozšírila na štyridsať detí. Vo vnútri objektov sa však toho zmenilo ešte viac. Staré priestory prešli komplexnou rekonštrukciou vrátane elektrických rozvodov, vodovodov, kúrenia a kanalizácie. Úplne nová je kuchyňa, jedáleň, pribudli priestory sociálneho zázemia pre personál, kancelárske priestory a toalety pre deti. Súčasne obec investovala do nového vybavenia, nábytku či kompletnej rekonštrukcie dvora.

Kolko to stálo

Konečná suma za rekonštrukciu a prístavbu materskej školy v Doľanoch nakoniec predstavuje 235 432 eur, čo je navýšenie oproti pôvodnému plánu asi o 40 tisíc eur. Zvýšenie nákladov spôsobila nevyhnutná a pomerne rozsiah-

la rekonštrukcia pôvodných priestorov škôlky, ktoré boli poznačené celým radom skrytých závad. Financovanie rekonštrukcie sa skladalo zo štyroch častí: 64 tisíc eur obec získala formou dotácie od Ministerstva školstva SR, 15 tisíc eurami prispel Bratislavský samosprávny kraj, obec zo svojho rezervného fondu uvoľnila 71 432 eur a 85 tisíc sa pokrylo z bankového úveru.

Nejde iba o peniaze

Na úspešnom a bezproblémovom završení rekonštrukcie a prístavby sa ochotne podieľalo množstvo Doľančanov, ktorí boli ochotní nezištne priložiť ruku k dielu. Poďakovanie patrí všetkým do jedného, pracovníkom MŠ, rodičom detí, poslancom a mnohým ďalším, osobitne Jožkovi Setnickému či záhradníctvu Eden. Ešte raz vďaka a nech je vaša nezištná pomoc základom pre to, aby sa deti cítili v nových priestoroch šťastné!

Naša škôlka vonia novotou

Som potešená, že vďaka osobnej zariadenosti starostu obce, pedagogických zamestnancov, ktorí odvieďli kus práce pri čistení a znovuzariadení tried škôlky, rodičov, sponzorov ako i ostatných darcov sme mohli tento školský rok 2017/2018 otvoriť už v nových priestoroch našej materskej školy.

Predprimárne vzdelávanie sa teraz uskutočňuje v krásnych, účelových priestoroch, ktoré spĺňajú všetky nielen pedagogické požiadavky, ale aj hygienické, estetické a zdravotné.

Deti získali priestor, v ktorom sa pod

vedením pani učiteliek rozvíjajú po každej stránke, môžeme každodenne prežívať pocit uspokojenia z hier, nielen v triedach, ale aj na školskom dvore, pri rôznorodých aktivitách, ale aj učenia sa, experimentovania. Získali sme priestor, v ktorom sa deti pripravujú na ďalšie vzdelávanie v základnej škole a celkovo na budúci život.

Za to všetko vyjadrujem obdiv a uznanie všetkým, ktorí sa viac či menej pričínili o to, že napriek finančnej náročnosti tohto projektu, neváhali, a s využitím všetkých dostupných zdrojov prispeli k tomu, že tu dnes môžeme deti vzdelávať, robiť rôzne kultúrne podujatia pre rodičov detí, starých rodičov.

Stotožňujem sa s myšlienkou veľikána nielen slovenskej ale aj svetovej pedagogiky Jána Amosa Komenského, ktorá je uvedená v jeho diele Informatórium školy materskej:

„Všetko závisí od začiatku. Ako sa položia základy, tak ide potom všetko“

Na záver mi dovoľte popriať našim deťom, aby mali po celý život potešenie zo vzdelávania. Vám všetkým dospelým ďakujem, že ste sa pričínili o to, aby ste umožnili deťom prežívať detstvo v priestoroch, ktoré si zaslúžia.

Oľga Gavorníková
riaditeľka materskej školy

Hodiny sa nikdy, nikdy nemažú...

Čas veže

Hodiny boli súčasťou našej veže už dávno, ale po druhej svetovej vojne ostali iba hrdzavé ciferníky s nefunkčnými ručičkami. Hovorí sa, že hodinový stroj vraj ukradli Rusi, keď tadialto prechádzal front a chceli po kováčovi, aby im z neho vyrobil malé náramkové hodinky...

Nech už to bolo akokoľvek, pravda je, že vežové hodiny boli nefunkčné až do rozsiahlej rekonštrukcie začiatkom sedemdesiatych rokov. Vtedy do nej osadili hodinový stroj, fungujúci dodnes. Chodíme okolo veže každý deň a pritom si ani neuvedomujeme, čo sa skrýva za faktom, že aj po takmer päťdesiatich rokoch sú jej hodiny stále presné a spoľahlivé.

Mechanika je večná

Ako vraví Igor Guldan, ktorý sa posledných sedem rokov s vášňou stará o ich presný chod, na takomto stroji sa pri správnej údržbe nemá čo pokaziť a musí vydržať stáročia. Ale čo to je správna údržba a kde sa dá naučiť? „Spočiatku mi trvalo tri mesiace, kým som sa rozhodol zobrať tento „džob.“ Nakoniec prevážilo, že ma vždy zaujímali a fascinovali rôzne mašinky. Hlavne mechanické – spoznať, ako vlastne fungujú, je veľká výzva.“ A naučiť sa musel všetko sám.

Chce to trpezlivosť

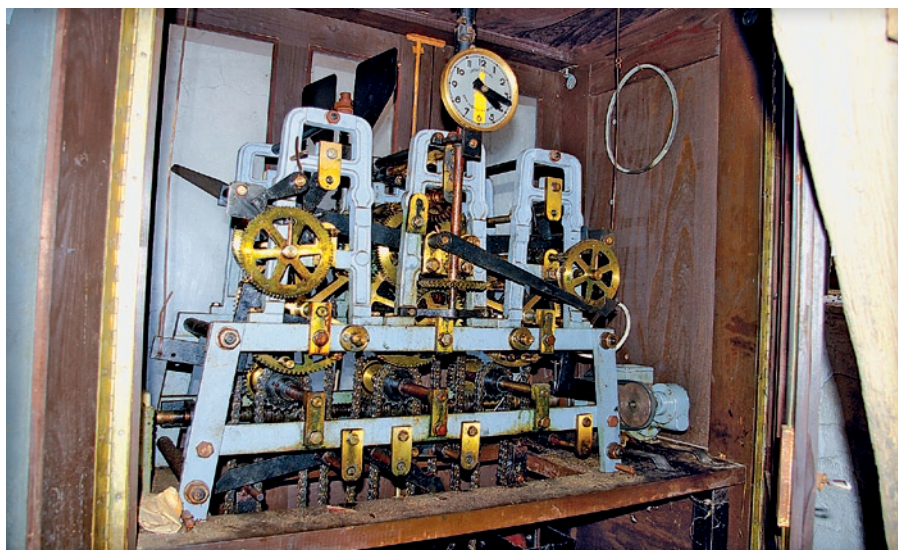
Igor Guldan najskôr iba chodil do veže a hodiny trpezlivo počúval. Hodinový stroj je výlučne mechanický, skladá sa možno z troch desiatok rôzne veľkých koliesok a jeho hnacou silou je len – zemská príťažlivosť. Treba si všimnúť, že hodiny na veži idú, aj keď práve nie je elektrina. Práve preto, že sú mechanické a elektrika poháňa len naťahovanie reťazí so závažiami. Takže ak sú závažia v hornej polohe, hodiny ešte idú asi 9 hodín aj keď elektrika nefunguje.

Veľký systém

Hoci samotné hodiny nie sú veľké, tiahla vyplňajú podstatnú časť veže. Ťahy sú zavesné dole cez dve poschodia, hore od stroja smerujú náhony ručičiek, 2,5 metra dlhé na jednu a 1,5 metra na druhú stranu. A tiež tiahla kladiviek dvoch zvonov, veľkého, ktorý odbíja hodiny, a malého, oznamujúceho štvrt, pol, trištvrt a celú. Do pohybu ich uvádza samostatné závažie. Igora fascinuje, ako je takýto zložitý a presný stroj založený na jedinom – na váhe a na tom, ako je kde rozložená.

Svedok svojej doby

O poschodie nižšie, ako sú na veži umiestnené ciferníky, je uložený samotný hodinový stroj v drevenej skriní s presklenými dverami. Vyrobili ho v roku 1971 v Novom Meste na Morave v okresnom podniku miestneho priemyslu (OPMP), ktorý už dnes, samozrejme, neexistuje. Napriek internetovým vymoženostiam preto nikde nie je možné získať podklady na ich opravu či servis. Sú firmy, ktoré opravu ponúknu, ale svoje konw-how si úzkostlivo strážia. Takže Igor si musel pomôcť sám najmä tým, že „správanie sa“ hodín dlho študoval aby pochopil, ako všetko funguje a najmä, čo treba urobiť, aby hodiny išli vždy načas.

Bez harmónie to nejde

Nie je to také jednoduché, ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať. „Pri ich výrobe použili tri dosť nesúrodé materiály – mosadz, železo a bronz. Každý z nich reaguje inak (najmä rozťažnosťou a pnutím) na zmeny tepelných podmienok, na vlhkosť vzduchu, prach či nesprávny spôsob údržby. A to všetko sa vo výsledku prejaví v tom, že hodiny meškajú či idú príliš rýchlo a človek netuší prečo.“

Ťažké pomery

V našej veži takýto citlivý stroj veru nemá ľahký život. Ohrozuje ho najmä množstvo nečistôt, prachu zo zvetrávajúcich vnútorných stien veže, vtáčieho trusu, voda, presakujúca dovnútra... Prvé, čo musel Igor Guldan po „nástupe do funkcie“ urobiť, bolo vyčistiť priestor veže okolo hodín od množstva špiny a zaslepiť všetky otvory, ktorými by sa mohli dostať dnu holuby. „Netopiere mi až tak neprekážajú...“ dodáva.

Nechajte ich v pokoji

„Hodiny sa nikdy, nikdy nemažú,“ zdôrazňuje Igor Guldan omyl, vžitý v predstavách ľudí o údržbe. Mažú sa možno niektoré vonkajšie tiahla, resp.

ich uloženia, ktoré ale nie sú priamou súčasťou hodinového stroja. „Základ presného chodu hodín je predovšetkým čistota a stálosť prostredia čo sa týka vlhka a teploty. Čo v našom prípade rozhodne nie je.“

Citlivé reakcie

Z dávnejších rokov údržby je na hodinách ešte vidno stopy po mazadle, ktoré stroju viac uškodilo ako prospelo. „Nie je lepšia brúsna pasta ako spojenie tankového oleja s prachom,“ tvrdí Igor. A každé mechanické poškodenie súčiastok znamená výkyv zlomkov sekúnd v presnosti hodín. Zatiaľ sa však dá vyrovnať nastavením vahadla na protizávaží. Ak vonku panuje silný mráz, hodiny treba kontrolovať každý tretí deň.

Funguje to

Horšie to však bolo s elektrickými komponentami, ktoré sú citlivé na stálosť dodávky prúdu. Závažia vyťahuje nahor automaticky spínaný elektromotor na 380 voltov, ktorý už bolo potrebné trikrát previnúť, pretože pri poruchách siete a opätovnom zapínaní vyhorel. Pred štyrmi rokmi však zabudovali do systému nové istenie a elektronický regulátor, vďaka ktorému mo-

tor doteraz pracuje bezchybne, takže závažia netreba ťahať nahor ručne. „Nebolo to ľahké,“ dodáva I. Guldan, „ak som bol v práci, musel som do veže poslať syna.“

Nie hodiny, ale veža

„Moja vízia je nikdy na jar zabaliť celý stroj do fólie a vnútrajšok veže dôkladne vyčistiť od všetkých nečistôt.“ uvažuje Igor. Zároveň by chcel nad hodinový stroj vyrobiť plexisklový prístrešok, ktorý by ho chránil pred vodou. Do veže totiž cez strechu už začína aj zatekať. „Hodiny nie sú problém, problém je celkový stav veže, jej zhoršujúci sa stav vrátane podlažia, na ktorom je postavená. Snívam o tom, že sa ju raz celú podarí zrekonštruovať a dať do pôvodnej podoby – teda s viditeľnou štruktúrou z kameňa a, samozrejme, na otvorenom potoku.“

„Je to unikát, aký nepostavili nikde inde v Európe, skutočná historická pamiatka obrovskej hodnoty, a my ju takto nechávame chátrať. Odkedy existuje, bola dominantou Ompitála, najdôležitejšou stavbou po stáročia. Myslím si, že celá obec by mala spojiť sily, aby sme našu vežu zachránili,“ vyzýva na záver Igor Guldan.

Veselé historky ompitálske

Vojenský vlak

Spomienky na „vojnu,“ či už vtipné alebo smutné, sa chlapom nezmazateľne vryjú do pamäti. Jednu z tých veselých, nezabudnuteľných príhod, ktorá sa odohrala takmer pred štyridsiatimi rokmi, nám porozprával istý nemeňovaný bývalý príslušník tankového práporu v Tachove:

„Raz nás celý prápor vyšikovali na cvičenie na Doupov. Naložili sme tanky na vagóny a prídeme do Plzne. Večer vlak zastavil a nič sa nehýbe. Ráno teda že ideme voláke pivo kúpiť. Čo sme mali navyše veci, sme predali, lebo peňazí nebolo. Tak sme popili, ale celý deň sa nič nehýbalo. Teda znova po pivo a nejakú pollitrovku. A vlak furt nešiel. Keď

sme sa tretí krát vrátili z „nákupu,“ vlak bol preč. Spolu s kamarátom Janom sme teda rozmýšľali, čo teraz. Nevedeli sme, ktorým smerom vlak odišiel, nemal som ani tušenia, kde je Doupov, vždy nás tam doviezli. Tak sme vypili pivo a Jano hovorí – poďme pozrieť k nám. Reku do kasární sa vrátiť nemôžeme, na Doupov netrafíme, voláke musíme ísť... Dobré. Tak sme cez Prahu prišli k Janovi domov do Nymburku. Jeho rodičia sa potešili, že ho vidia, rovno vytiahli basu Kord-vodky. Napili sme sa, vyspali a ráno reku, keď sme už u teba, musíme ísť aj ku mne! Znova na vlak, cez Kolín do Bratislavy, autobusom do Dolan. Peniaze sme nemali, takže stále načierano. Doma zle, už nás hľadali žandári, niečo sme zase vypili, pojedli, pospali a ráno znova späť do Bratislavy. Odtiaľ

do Prahy a do Tachova, lebo na Doupov by sme aj tak nepotrafili. V kasárnach na nás nakričali, že sme dezertéri a pôjdeme pred prokurátora. Povypytovali sa na všetko, cestu sme im pekne popisali, nám bolo jedno, čo bude. Na druhý deň nás zaviezli na Doupov, kde nás čakali naše veci... Po návrate sme dostali 7 a 3 dni „ostrých,“ ale keďže basa bola furt plná a my sme stále niekde utekali a „zašívajú sa,“ nestihli nás do 30 dní zatvoriť a potom už nemohli. Tak sme mali pekný výlet po celej republike, a skoro zadarmo...“

Prišli z cudziny a žijú medzi nami

„V Doľanoch sme spokojní“

V našej obci trvale žijú traja cudznci, ktorí tu našli svoj nový domov. Zaujímalo nás, ako sa im u nás žije a ako si zvykli na nové prostredie. Tu sú odpovede dvoch z nich, tretí, Alex van Betsbrugge z Belgicka, ktorý v Doľanoch žije 11 rokov, rozhovor odmietol.

Pavol Zajac, Ukrajina:

Odkiaľ konkrétne pochádzate, kde ste prežili detstvo?

Narodil som sa a vyrastal na Zakarpatskej Ukrajine, v malej dedine Rakovo neďaleko Užhorodu.

Čo vás priviedlo na Slovensko a kedy, v ktorom roku?

Prišiel som na Slovensko v roku 1996 za robotou, najskôr sme robili v Pezinku a okolí.

Prišli ste priamo k nám do Dolian, alebo ste predtým už žili na Slovensku niekde inde?

V roku 1997 som sa prisťahoval do Dolian, odkiaľ pochádza moja manželka, s ktorou som sa zoznámil už keď som pracoval na Slovensku.

Ako ste zvládli slovenčinu, ktorá je pre cudzincov dosť ťažká?

Učil som sa predtým nemčinu, takže písmeňá som poznal. Keď som prišiel na Slovensko, za rok - dva som sa po-

maličky naučil aj po slovensky. Nemal som s tým žiadny problém, na východe Slovenska sa hovorí podobne ako u nás, je to tam premiešané. Tu už sa hovorí inak, ale keď sme sem prišli, na druhý krát už sme sa dohodli. Pomohlo aj to, že som bol s kamarátmi, ktorí už po slovensky hovorili.

Prečo ste sa rozhodli pre Doľany?

Jednak odtiaľto pochádza manželka a potom, máme tu všetko, čo rodina potrebuje, pre nás aj pre deti, hlavne pokoj.

Ako sa vám žije v Doľanoch? Ste tu spokojný?

Žije sa tu výborne. Podnikám ako živnostník v stavebníctve a som spokojný.

Čo sa vám v našej obci páči, a čo by sa podľa vás dalo zlepšiť?

Nad tým som vôbec nerozmýšľal, zatiaľ mi tu nič nechýba.

Daouadi Bendib, Francúzsko

Odkiaľ konkrétne pochádzate, kde ste prežili detstvo?

Narodil som sa na juhozápade Francúzska v meste Toulouse, ktoré je známe svojím skvelým rugby tímom a spoločnosťou Airbus. Tu som strávil celé detstvo.

Čo vás priviedlo na Slovensko a kedy, v ktorom roku?

Slovensko som objavil potom, ako som vo Francúzsku spoznal moju priateľku. Prvýkrát som sem prišiel v roku 2003. Vtedy som strávil pár týždňov v Banskej Bystrici, kde priateľka študovala.

Prišli ste priamo k nám do Dolian, alebo ste predtým už žili na Slovensku niekde inde?

Musím povedať, že rozhodnutie žiť na Slovensku prišlo až potom, ako sme istý čas s priateľkou žili v Liverpoole a neskôr v Toulouse. Keď sme prišli na Slovensko, prenajali sme si byt v Bratislave. Na sídlisku Dlhé Diely sme strávili dva roky.

Ako ste zvládli slovenčinu, ktorá je pre cudzincov dosť ťažká?

Na Slovensku žijem už 7 rokov. Až donedávna som pracoval pre medzinárodnú spoločnosť, kde sa komunikovalo len vo francúzštine alebo angličtine. Doma mám zasa učiteľku a prekladateľku francúzštiny, takže som nikdy nebol nútený učiť sa slovenčinu intenzívnejšie. Moja jednoduchá slovenčina mi vždy stačila, aby som sa mohol porozprávať so susedom Ferdinandom o tom, čo nové v našich záhradkách. ☺ Teraz pracujem výlučne v slovenskom prostredí, čo mi pomáha a zdá sa mi, že sa tá moja slovenčina pomaly zlepšuje.

Prečo ste sa rozhodli pre Doľany?

Chceli sme sa trochu vzdialiť od Bratislavy, preto sme sa rozhodli kúpiť dom niekde v okolí. Domy sme pozerali v Pezinku, Modre, Častej a nakoniec sme našli ten náš v Doľanoch. Iný sme už nechceli.

Ako sa vám žije v Doľanoch? Ste tu spokojný? Čo sa vám v našej obci páči, a čo by sa podľa vás dalo zlepšiť?

Som tu veľmi spokojný. Je to ideálne miesto pre rodinu – krásna príroda, pokoj, škôlka a škola sú blízko a hlavne som ďaleko od stresu hlavného mesta, čo mi úplne vyhovuje.

Okienko zo života farnosti Doľany

Pestré aktivity

V dnešnom okienku obrátíme listy kalendára a pripomenieme si najskôr stručne významné udalosti v našej farnosti (a nebolo ich málo...) v ich chronologickom slede:

- zbierka vo farskom kostole pre sirotinec na Ukrajine 22.8.2017 od 15.00 hod. do 18.00 hod. z podnetu FAMILY GARDEN – vďaka za všetky príspevky,
- výlet miništrantov 30.8.2017 s dobrou náladou a o.i.chutnými opekanými špekáčkami,
- púť k sv. Rozálii na Štefanovej 3.9.2017 (z dôvodu nepriaznivého počasia bola sv. omša vo farskom kostole Štefanová),
- slávnostné VENI SANCTE vo farskom kostole – začiatok školského roka 2017/2018 CZŠ sv. Leonarda v Doľanoch 4.9.2017 s pekným doprovodom slova a hudby pedagógov a detí,
- požehnanie rekonštruovanej budovy Materskej školy v Doľanoch (obnovenie a rozšírenie priestorov) 9.9.2017,
- poďakovanie za dary úrody vo farskom kostole s bohatou a vkusne pripravenou výzdobou 22.9.2017 – ďakujeme všetkým ochotným a šikovným rukám,
- slávnostná sv. omša novokňaza Mgr. Mateja Balázsiho vo farskom kostole 20.9.2017 o 18.00 hod.,
- púť Cirkevných škôl v Šaštíne 25.9.2017 vrátane účasti CZŠ sv. Leonarda v Doľanoch,
- mimoriadna cirkevná udalosť desaťročia na Slovensku s neopísateľnou atmosférou a to blahorečenie (beatifikácia) saleziána dona Titusa Zemana, novodobého slovenského mučeníka 30.9.2017 v Bratislave – Petržalke, ktorého sa zúčastnili aj zástupcovia a veriaci našej farnosti,
- púť Ružencových bratstiev v Šaštíne 7.10.2017 v duchu témy „Fatimské posolstvo obrátenia, modlitby a pokoja“,
- púť za kňazov v Šaštíne 14.10.2017, ktorú organizovalo spoločenstvo „Modlitby za kňazov“.

...Láska k Bohu a láska k blížnemu, sú dve krídla dverí, ktoré sa nedajú otvoriť ani zavrieť samostatne.

Mgr. Matej Balázsi, t.č. kaplán v Stupave, je náš „skoro rodák“ a to z dôvodu, že jeho babička Vilma Balázsiová, rod. Drínová, pochádza z Dolian. DP. kaplán mal kňazskú vysviacku v mesiaci Božského Srdca Ježišovho 10.6.2017 v Bratislave. Na základe pozvania VDP. farára Mgr. Jána Bučeka, prijal pozvanie slúžiť novokňazskú sv. omšu aj v našej farnosti.

Z uvedeného dôvodu sme sa 20.9.2017 o 18.00 hod. zúčastnili tejto sv. omše s privítaním vzácného hosťa a na záver sv. omše s udelením novokňazského požehnania celej farnosti. Potom sme sa spoločne presunuli do pekných originálnych priestorov stodoly Vína z mlyna, rod. Demovičová a Soósová – srdečná vďaka za poskytnutie priestrešia.... Tu bolo pripravené chutné pohostenie, pri ktorom sme sa mohli uvoľnene porozprávať – tak so samotným novokňazom Matejom, ale aj medzi sebou navzájom.

Cestou Doľanských novín vyslovujeme úprimné Pán Boh zaplať – po-

DP Mgr. Matej Balázsi

ďakovanie všetkým, ktorí akoukoľvek formou prispeli či už na dar novokňazovi alebo na pohostenie. DP. kaplánovi Mgr. Matejovi Balázsimu ďakujeme za prijatie pozvania do našej farnosti a vyprosujeme mu veľa požehnaní, zdravia, sily a radosti na jeho kňazskej ceste i v osobnom živote.

JUDr. Ida Konopová, PhD.
zástupkyňa starostu obce Doľany

Púť Ružencových bratstiev v Šaštíne

Malé spomínanie na veľkú kapelu

„Brilant bol len jeden“

Hudba neoddeliteľne patrí k životu v Ompitáli už po stáročia – a patrila k nemu aj pred 40-50 rokmi. V časoch nastupujúceho popu, bigbitu a diskoték pôsobila u nás skupina, akej nebolo páru široko-dáľko. Pamätníkom stačí pripomenúť jedno meno: Brilant.

Na slávu a popularitu kapely sme si zaspomínali spoločne s jej dvoma kmeňovými hudobníkmi – Vincentom Hrdličkom a Jozefom Dobšovičom. Obaja už od polovice šesťdesiatych rokov začínali aktívne hrať len tak pre radosť s kamarátmi, ale ešte predtým, ako odišli „na vojnu“, stihli absolvovať prvé koncerty s profesionálnymi kapelami z Dolian a okolia. Vincent Hrdlička si spolu s bratom Alojzom, Elom Guldanom, Milanom Pikulíkom a Milanom Setnickým založili kapelu Dolanská päťka, z ktorej po ich návrate z vojenskej služby vznikol začiatkom sedemdesiatych rokov základ skupiny Brilant.

„Boli sme mladí, bavilo nás to a nerozmýšľali sme o tom, či budeme raz hrať profesionálne,“ spomína V. Hrdlička. V priebehu roka 1973 sa nakoniec vykryštalizovalo základné zloženie – Dlhovan Edo Matovič (kapelník - basová gitara) a doľančania Vincent Hrdlička (saxofón, gitara), Edo Vranko (dychy, gitara) a bubeník Jozefa Vranku nahradil Jozef Dobšovič. Spievali všetci, ako speváčka s nimi začínala Anna Tomašovičová, ktorú potom nahradila neskôršia kapelníková manželka Mária Vandáková.

Brilant bol ozdobou hudobnej scény v trnavskom regióne, kde vtedy pôsobilo až 87 skupín, vyše 15 rokov, a patrila k najobľúbenejším. Za ten čas sa v kapele vystriedalo dovedna šesťnásť hudobníkov. Ivan Butaš, speváčky sestry Belicové a Miro Rybár z Košolnej, Jozef Bednarovský... Ako pätnásťročného Brilant „vytiahol“ do veľkého hudobného sveta talentovaného Ľuboša Bilskeho, z ktorého sa neskôr stal profesionálny muzikant, sprevádzajúci speváčku Janku Procházkovú počas jej pôsobenia v Repete.

Základ skupiny v jej začiatkoch (zľava): Edo Matovič, Vincent Hrdlička, Jozef Dobšovič, Edo Vranko.

„Mali sme dosť široký diapazón,“ spomína V. Hrdlička, „boli sme v hraf v Brne, v bratislavskom PKO, spolupracovali sme Oldom Hlaváčkom, Majou Velšicovou, strýcom Marcinom, Jarom Filipom... Istý čas s nami hrával aj Dušan Hergot a dovoľím si tvrdiť, že možno polovica repertoáru Senzusu v jeho začiatkoch pochádzala z pesničiek Brilantu. Boli sme žiadaní, pozývali si nás aj profíci, hrávali sme s vojenskou hudbou, ale hlavne na podnikových akciách, svadbách a zábavách.“

„V časoch, keď sme najviac „šľapali,“ sme do roka odohrali aj 90-100 vystúpení,“ približuje slávne časy Brilantu Jozef Dobšovič. „To znamená prakticky každý víkend dve zábavy, často do rána, a potom znova, a v pondelok do práce... Mali sme nacičených okolo 400-500 skladieb, takže sme dokázali odohrať dve svadby po sebe a pritom neopakovať ani jednu pesničku!“ Iba Brilant sa mohol pochváliť tým, že si ľudia vyberali termín svadby podľa toho, kedy im mohla prísť zahrať ich obľúbená kapela. Neraz museli na termín čakať aj rok či viac... Výsledok: asi 500 (!) odohratých svadiel vrátane „rekordu“ v Hlbokej: „Tam sme hrali v kuse štyri dni,“ spomínajú bývalí členovia kapely. „O polnoci spať, ráno budíček a znova hrať... A cestou späť sme ešte v nálade pomáhali tamojším rybárom loviť ryby saxofónom...“

Vystúpenia prakticky každý víkend, cez týždeň jedna-dve skúšky, a pritom všetci chodili riadne do práce, mali svoje rodiny... „Keď sme mali trochu voľna, všetci sme robili okolo domu, vo vinohrade. Naši rovesníci v Bratislave prišli poobede zo školy, mohli do večera cvičiť, my sme robili,“ vysvetľuje J. Dobšovič. „Ale bavilo nás to, boli sme dobrí, ktovie, ako by sme dopadli, ak by sme sa mohli venovať naplno iba hudbe.“ Pochopiteľne, rodiny hudobníkov museli byť, mierne povedané, veľmi tolerantné: „Ja som napríklad 15 rokov nebol na Silvestra doma,“ spomína V. Hrdlička. „Takže aj doma to občas škripalo, ale ďakujeme našim ženám, že to všetko vtedy s nami vydržali. Asi vedeli, že zakázať niekomu to, čo má rád, by nebolo veľmi dobré...“ „Bola to špeciická kapela, šťastie, že sme sa neporozvádzali,“ dodáva J. Dobšovič.

V tých časoch sa kapelám žilo úplne inak, ako tým dnešným. Predovšetkým nebola žiadna aparátúra, a ak áno, bola taká drahá, že si ju skupina ako Brilant nemohla dovoliť: „Brali sme vtedy sto korún za vystúpenie, neskôr možno pár stoviek,“ hovorí V. Hrdlička. „Nerobili sme to pre peniaze a všetko, čo sme zarobili, sme „vrazili“ do nákupu aparatury, mikrofónov, zosilňovačov, reproduktorov...“ Veľa si museli spočiatku robiť sami, napríklad prvý mik-

rofón odrezali z nového autobusu pána Vranku, a ten si svojpomocne pripojili na staré rádio. Neskôr pribudli aj podomácky vyrobené svetelné efekty, stroboskopy z fotografických bleskov či zrkadlová disco-guľa a vyradené majáky zo sanitiek... Brilant skrátka vždy vedel, ako urobiť na pódiu perfektnú „šou“. S každým novým „aparátom“ rástlo nadšenie pre hudbu i kvalita zvuku kapely. Dokonca tak, že hoci s výpomocou, mohli koncertovať aj pod holým nebom. Napríklad na hodoch v Pustých Úľanoch, kde do noci zabávali 1200 ľudí...

Brilant mal skupinu verných fanúšikov, ktorí ich prišli podporiť všade tam, kde hrali. A keď cvičili v dlhovskom kultúrnom dome, do hľadiska prišlo počúvať 50-60 ľudí... V čom spočívalo tajomstvo ich úspechu, obrovskej popularity? „Vždy sme hrali od srdca, zásadne iba naživo (inak sa vlastne vtedy ani veľmi nedalo), bavilo nás to a boli sme aj zdatní hudobníci,“ vysvetľuje J. Dobšovič. „My sme vždy vedeli „urobiť zábavu“ – boli sme spojení s divákmi, vycítili sme ich náladu a podľa toho vyberali pesničky, ktoré sme hrali. A každá zábava sa vďaka nám dostávala do varu,“ dodáva V. Hrdlička. Aj tam, kde bola spočiatku „na bode mrazu.“ V tradičnej ompitálskej „panšule“ či Orešanskej vinárni znela ich chytľavá La Paloma Blanca aj desaťkrát za večer.

Druhým ťažkým úskalím vtedajších kapiel boli podklady k „hitom,“ aké

sa práve vysielali v éteri. Aj Brilant si repertoár vyberal podľa toho, čo práve „letelo,“ od Abby, Boney M a podobných kapiel. „Väčšinou to bol pop a potom ľudovka, upravené na tancovanie. Mali sme nádherné trojhlas, ktoré od nás prevzali iné kapely, napríklad Senzus, ale nepúšťali sme sa do vecí napríklad od skupiny Queen, ktoré by sme nevedeli zvládnuť. Nie každý je Karel Gott,“ hovorí V. Hrdlička. „Po večeroch už som sa nemohol dočkať hitparády v rakúskom rádiu, odkiaľ sme na magnetofón nahrávali úplne nové pesničky a hneď na druhý deň sme špekulovali, ako ich nacvičiť. Anglické texty nám foneticky prepisovali naše speváčky, ale nebolo to „nič moc.“ Nevedeli sme, čo spievame, ale bolo to od srdca,“ vysvetľuje J. Dobšovič.

Čo práve letelo, to mal v repertoári aj Brilant. „Raz sme v Bratislave hrali skladbu od Boney M Hands up! iba pár dní potom, čo ju ľudia začali počúvať v rádiu. Bol tam aj známy diskžokej Števo Anderko, ktorý nechcel veriť, že ju ovládame naživo, stále hľadal nejaký skrytý aparát, odkiaľ to hrá...“ s úsmevom spomína J. Dobšovič. „My sme už vtedy boli braní ako poloprofesionáli. Musli sme mať povinne v repertoári nejaké latinskoamerické skladby a podobne, ale urobili sme si to po svojom,“ hovorí V. Hrdlička. Jeden roka kapela z donútenia sprevádzala amatérskych spevákov na súťaži Nota, čomsi podobnom dnešnej súťaži Superstar. „Ale

bolo veľmi náročné, po roku sme si tým prestali, ale bola to tiež dobrá škola.“

S pribúdajúcimi rokmi a počtom odohraných vystúpení sa v Brilante začali prejavovať príznaky únavy, vyhoretosti, ponorkovej choroby. Výborná partia držala stále spolu, ich výhodou bol približne rovnaký vek, spoločné záujmy, hrali si navzájom na svadbách... Ale ako to už po istom čase býva, rodinný život si vyžadoval svoje, hlásila sa i únava z búrlivého muzikantského života a najmä, členovia kapely sa museli rozhodnúť, či ich bude živiť hudba alebo práca, do ktorej chodili. Prišla ponuka na profesionálne ročné angažmán v Juhoslávii, ale už „rodinné rady“ neschválili.

Naviac, skupina mala vždy problém s obsadením hráča na klávesy, a tak keď jedného dňa ostalo miesto za klavirom opäť prázdne, nikomu sa už akosi nechcelo zháňať náhradu a Brilant postupne v druhej polovici osemdesiatych rokov skončil. nie však jeho hudobníci, ktorí si občas zahrli v iných kapelách alebo príležitostne posilnili priateľov na vystúpeniach. Posledné spoločné pesničky odohrali populárni doľanskí muzikanti v roku 2010 na oslave 60. narodenín kapelníka Eda Matoviča. J. Dobšovič: „Pre Eda to bolo úžasné prekvapenie - stará partia znovu pokope! Tolke roky sme neboli spolu a len tak sme si sadli, bez nejakého skúšania, pozreli sa na seba a hrali sme...“

Skrátka, Brilant bol len jeden.

Kapela Brilant v časech najväčšej slávy (zľava): Pavol Novák, Edo Matovič, Mária Matovičová, Jozef Dobšovič (za bicími), Vincent Hrdlička, Jozef Bednarovský.

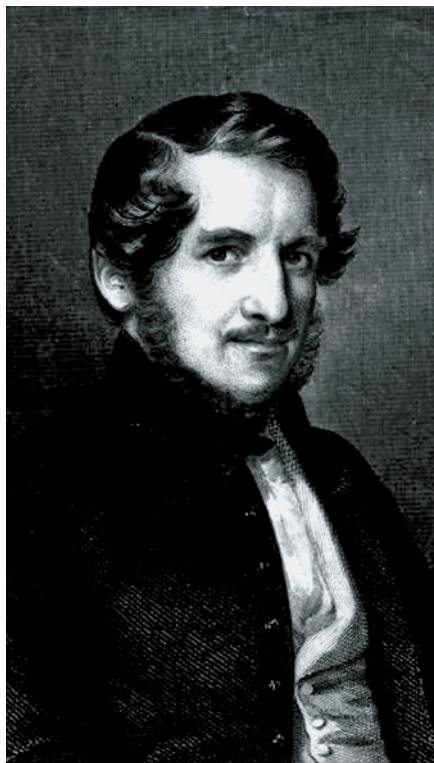

Ako sa páni Fándly a Bajza v láske nemali

Čo kočka už nikdy nevylíže

V histórii každého národa jestvujú príbehy, o ktorých počul už vari každý. V slovenských dejinách (v dejinách národného obrodzenia) je takou škriepka Jozefa Ignáca Bajzu a Juraja Fándlyho. Pritom slovo škriepka je slabé, nevystihuje najmä surovosť útoku J. I. Bajzu, ktorý zašiel až tak ďaleko, že v literárnej polemike sa uchýlil k politickému udavačstvu.

Obidvaja sú veľmi významní, žiaci sa o jednom i o druhom učia len to najlepšie. Bajza napísal prvý slovenský román René mládenca príhodi a skúsenosti a Fándly zasa dielo Dúverná zmlúva medzi mníchom a diáblom, prvé dielo v slovenskom spisovnom jazyku, bernolákovčine. Obidvaja chceli to isté, ešte aj ich prvé diela sú si v niečom myšlienkovito podobné, obidvaja hovorili o národe a jeho potrebách, obidvaja boli katolícki kňazi, dokonca bezprostrední susedia.

Jozef Ignác Bajza

Juraj Fándly

Čudné móresy

A predseda Bajza vo svojom útočnom spisku spotvoril mnohoveľného naháčskeho farára Fándlyho na „mnohoklebetného nahatého rafára Pandvičků“ a svojím udavačstvom pomáhal iným otravovať mu život. Z Bajzovho osobného sebavedomia a do značnej miery oprávnenej hrdosti na literárne prvenstvo vyplýva presvedčenie o práve napomínať, ktoré zohralo zrejme neskôr veľkú úlohu pri spore s Fándlym a Bernolákom.

Záslužná činnosť

Juraj Fándly bol najstarší z celej vtedajšej buditeľskej generácie (o dvanásť rokov starší od Bernoláka a o päť od Bajzu). Zo všetkých bol najradikálnejší, no najmä najchudobnejší. Údel chudoby si priniesol z detstva a celý život sa ho nedokázal zbaviť. Fándly bol najvýznamnejším ľudovýchovným spisovateľom tých čias, navyše

vlastencom zapáleným za dielo Antona Bernoláka. Už v roku 1789 vydal v bernolákovčine dvojzväzkové dielo Dúverná zmlúva medzi mníchom a diáblom o prvých počátkoch, o starodávnych, aj včúlagších premenách reholníckich, v ktorom Slovákovi oboznamoval s josefínskymi reformami, zdôvodňoval zrušenie niektorých kláštorov, kritizoval záhaľčivý spôsob života mníchov.

Urážky, udania...

A vtedy sa stalo to, čo dnes už ťažko pochopiť. Dolnodubovský farár Jozef Ignác Bajza napísal v júli 1789 svojej cirkevnej vrchnosti list, v ktorom žiadal o dovoľenie odpovedať na Fándlyho dielo. Tento skutok bol vyslovene udavačstvom. Bajza vlastne žiadal o zákrok cirkevnej moci. Generálny vikár v Trnave Jozef Ignác Vilt dal Fándlyho dielo posúdiť sloven-

skému kanonikovi Jozefovi Kluchovi a ten odsúdil všetko, sedliacky jazyk i nekresťanskú nenávisť k mníchom: „Nech sa hanbí toto storočie za takého autora a za také nehanebné, človeka nehodné dielo, ktoré veru nevzdeláva, ale istotne uráža.“

Nepochopený

Vikár napísal 15. augusta Fándlymu list, v ktorom ho pokarhal, jeho knihu odmietol a potupil celú literárnu činnosť. Tak sa stalo, že naháčsky farár pocítil vysokú politiku na vlastnej koži. Robil len to, čo prikazoval cisár, vysvetľoval jeho rozhodnutia, hlásil sa k osvietenským myšlienkam, rozvíjal národný jazyk, a namiesto uznania sa dočkal odsúdenia. O svojej pravde bol však presvedčený.

Mnísi a tí druhí

V septembri vyšiel anonymný dost

vulgárny pamflet Odporné smluvání medzi rozumným mníchom a sprostým ďablom o mňichoch a reholníkoch zložené. Autor odpovedá ako príslušník františkánskej rehole. Ohovára Fándlyho, že sám sa pokúšal stať mníchom, ale najprv ho z kláštora vyhnali pre svrab a potom z iného rádu pre nemravnosť, takže teraz sa chce pomstiť. Fándly je tým sprostým diablom a jeho tovarišom akýsi Zabja, múdrejší ako sám diabol. Zabja je v prešmyčke Bajza, rovnako ako diabol nazývaný Znak Hanácky je prešmyčkou kňaz naháčsky.

Pestry slovník

Posmieva sa autorovi Dúvernej zmlúvy, že by bol lepšie urobil, keby radšej z poľa dolnodubovského do doliny naháčskej osla zubami za chvost ťahal (aj to je narážka na Bajzu), a útočí na jeho slovenčinu, ktorá je vraj len hornáčinou a nezaslúži si nič iné ako autorovi zavesiť na hrdlo somársky kameň a hodiť ho do morskej hlbiny. Ešte v tú istú jeseň vyšiel ďalší anonym Anti-Fándly aneb Dúverné zmlúvaní mezi Theodulusem, treťím Franciskánuv rádu bosákem, a Jurem Fándlym naháckim farářem o, a proti jeho Dúvernég zmlúwe mezi mníchem a ďablom.

Jasná páka, vážení

Fándly dobre vedel, kto sú autori nepodpísaného pamfletu, bolo v ňom toľko osobných narážok, že ho mohli

napísať len ľudia, ktorí dobre poznali jeho zvyky, osobné plány, problémy, starosti; robili si posmech z jeho vzhľadu, obleku, nízkeho pôvodu, prezvali ho dedinským apatekárom a podobne. Boli to jeho susedia, farári z okolitých fár, Bajza z Dolného Dubového, chtelnický farár Tomáš Chovanček a trnavský františkán Adalbert Šimko, predtým Fándlyho sused v Kláštore svätej Kataríny.

Tvrdý prešlap

Dnes sa zdá neuveriteľné, že ľudia, ktorí žili len niekoľko kilometrov od seba, katolícki kňazi, vychovávatelia dedinského ľudu, vychrlili na iného kňaza toľko špinavosti. Polemiky bývali v tých časoch síce ostrejšie, ako sú dnes, v tomto prípade však prekročili všetku mieru. Napriek tomu Fándly odpovedal pokojne, vecne a vtipne vo svojom spisku Zahambeni posmíváč Anti-Fándly, ktorého gakošto falešného paškvillanta za štrnásterú vipisanú faleš zahambilo nahácké péro, pripojenom k tretiemu dielu Dúvernej zmlúvy. No nielen Fándly, aj bratislavská mládež prišla na to, kto je autorom Anti-Fándlyho, a 14. decembra 1789 napísala Fándlymu povzbudzujúci list. Dobre vedia, kto tak píše. Vraj ho aj posmešne volajú „Schusterfleck“.

Posudok autority

V júni 1790 vyšiel nový anonymný spisok Toto maličké písmo má sa pánovi Anti-Fándlymu do jeho vlastných

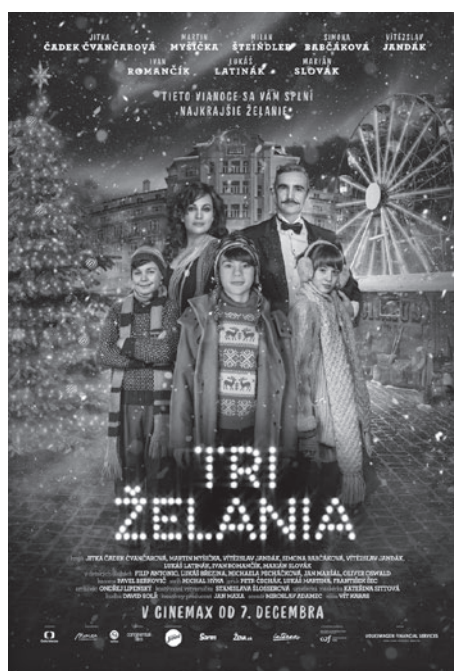
rúk odevzdať. Bolo koncipované ako rozhovor Laminda a Lindána. Hneď z úvodu vyplynulo, že jeho autorom je Anton Bernolák. V dielku Anti-Fándlyho nenašiel nič vtipné ani múdre, len samé pletky a babské klebety, samé utrhanie na cti a dobrom mene, plno škaredých, potupných, posmievačných, ohováračských, utrhačských slov. V Bernolákovom „maličkom písme“ je aj takáto hlboko demokratická veta, ktorá nijako nesvedčí o jeho údajnom stavovskom cítení: „Ne rod, ne pokolení, ne zemánstvo, ne bohatstvo človeka statečným, dobrým a vzácným robí, ale vlastné jeho dokonalosti čnosti.“ Bernolák pochválil Fándlyho slovenčinu, no čuduje sa tomu, že Anti-Fándly svoj jazyk pokladá za lepší, hoci je tam celý rad prehreškov proti slovenčine.

Bodka za sporom

Je k Bajzovi nesmierne tvrdý, nie je vraj ani „Čech, Moravec, Hanák, Rusnák, Polák, ani Slovák“, ale „len takí volajakí hardiburdi“. Odkazuje to Bajzovi, ktorý sa vyhlasoval za „zbuditeľa“ a tvrdil o sebe, že on ľady lámal! Odvoláva sa na spravodlivý súd budúcnosti a v tejto súvislosti parafrázuje Anti-Fándlyho: „Čo sem písal, to sem písal, zústáva dlho a kočka to vilízať nemôže.“

Azda ani nevedel odhadnúť, aká to bude veľká pravda.

Spracované podľa článku Pavla Dvořáka

Úspešná jesenná bilancia FK Cinemax Doľany

Kde je motivácia, tam sú góly

Po prvej časti sezóny 2017/2018 skončili naši futbalisti na treťom mieste tabuľky súťaže VI. liga seniori (S6V), iba tesne za vedúcimi družstvami, pričom nastrieli svojím súperom suverénne najviac gólov – 46, čo je priemer vyše štri góly na zápas.

Cieľ postúpiť do vyššej súťaže, ktorý v minulej sezóne unikol iba o vlások, samozrejme ostáva aj pre túto sezónu. Ako skonštatoval tajomník futbalového oddielu FK Cinemax Doľany Peter Tichý, súčasné mužstvo má určite na to, aby postúpilo vyššie: „Sila mužstva je, dokázali sme uhrať súťaž na čele aj keď sa motivácia pred sezónou oslabila tým, že sa nám nepodarilo postúpiť. Verím, že doterajšie dobré výsledky znova namotivujú hráčov tak, aby na jar zo seba vydali maximum a budeme bojovať o postup. To je jednoznačný cieľ.“

Podmienky sú dobré

Z kádra odišiel výborný strelec Jarko Halač, ktorý sa úspešne venuje silovému trojboju, ale inak zostalo mužstvo pohromade. Výborne doňho zapadli

aj chlapci z dorastu. „Sú dobrá partia, držia pokope, mladší aj starší sa navzájom podporujú a rešpektujú. Podarilo sa nám tiež skonsolidovať podmienky okolo futbalu, teda dobudovať nové priestory na štadióne, máme presne rozdelené kto čo robí vo výbore futbalového oddielu, takže funguje oveľa lepšie ako v predchádzajúcich rokoch. Čo sa týka financií, podarilo sa nám zabezpečiť sponzorov, vyšší príspevok od obce a poďakovať sa musíme aj obslužnému personálu na ihrisku, ktorý odvádza výbornú prácu,“ hodnotí súčasný stav futbalu v Doľanoch P.Tichý.

Máme na viac

Podľa trénera Jána Pavlovčika bola vlni a na jar tréningová morálka vynikajúca, ale na jeseň v dôsledku toho, že sa postup nepodaril, trochu zapracovala psychika, chýbala motivácia a na tréningy sa chodilo menej. „Máme na to, aby sme postúpili, ale máme nevýhodu v trochu užšom kádri. Akonáhle nám jeden dvaja-hráči zo základnej zostavy vypadnú, už je to cítiť. Ale keď sme v optimálnej zostave, určite máme na to, aby sme uspeli vo vyššej súťaži,“ tvrdí Pavlovčík. „Útočnú fázu máme

veľmi dobrú, vieme sa rýchlo dostať do streleckých pozícií a máme veľa šancí, len ich nevieme všetky využiť. Napriek tomu sme dali v súťaži najviac gólov.“

Strelci sa činili

Na jeseň prišli naši futbalisti o body v dvoch domácich smolných zápasoch, vonku vo všetkých zvíťazili. Aj to svedčí o sile mužstva, ktoré napríklad vo Vinosadoch dokázalo otočiť zápas, v ktorom ešte 10 minút pred koncom prehrávalo 0:2, na konečných 3:2. „S tými slabšími súpermi sme dokázali hrať lepšie - ak súpera prehráme v prvých minútach, dokážeme už dávať aj ďalšie góly. Ale ak sa nám nezadarí prvý - druhý gól, potom už je problém,“ dodáva na margo vysokého počtu strelených gólov P.Tichý.

Futbal ich baví

Oporami mužstva sú tradične najlepší strelec Matej Klokner, ktorý nevynechá jediný tréning, takisto Jakub a Matej Vandák, Jakub Tichý, brankár Ján Vandák, z mladších potom Ferko Bednarovský, Frederik Braniš a Ľuboš Sorát. Taktiež veľké očakávania sú od Mira Hujsiho, ktorý je novicom v kádri. „Chalani sú dobrá partia a futbal

ich baví,“ hovorí tréner Pavlovčík. „Po skončení jesennej časti čaká futbalistov oddych a v zime znova začneme s prípravou na jarnú časť súťaže, ktorá odštartuje v apríli. V príprave môžeme využiť umelý trávnik s osvetlením v Trnave či telocvičňu v Orešanoch. Verím, že v zime budú mať aj hráči viac času chodiť na tréningy, vtedy na nich viac vidno hlad po futbale.“

Mladí „valcujú“

So seniormi trénujú aj niekoľkí perspektívni dorastenci, ktorí momentálne nemajú kde hrať. P.Tichý: „Dorast sme museli zo súťaže odhlásiť, pretože sme nemali dostatočný počet hráčov, ale teraz robíme všetko pre to, aby sme ich mohli v ďalšej sezóne znova prihlásiť.“ O to viac poteší skutočnosť, že

žiacke družstvo FC Slovan Častá, ktorého kostru tvoria chlapci z Dolian, dosiahlo vo svojej súťaži neuveriteľný rekord – na jeseň vyhrali všetky zápasy na nulu so skóre 83:0 !!! Aj preto ich tréner teraz chodí po Dolanoch s vlasmi ofarbenými na ryšavo – stávka je stávka...

Pripravuje sa prípravka!

Od jari budúceho roka plánuje FK Cinemax Dolany zriadiť futbalovú prípravku pod vedením profesionálneho trénera. Cieľom je podchytiť futbalové talenty v obci už od veku 5-6 rokov, aby ich rodičia nemuseli voziť na tréningy inde. Futbalový klub preto vyzýva aj touto cestou všetkých rodičov, ktorých deti majú talent a chuť rozvíjať svoje schopnosti spolu s rovesníkmi,

aby svoje ratolesti na jar do prípravky prihlásili. Podrobnosti prinesieme v nasledujúcom vydaní Dolanských novín.

Ako sa zdá, o budúcnosť futbalu v Dolanoch je dobre postarané...

Výsledky – jeseň 2017/2018

FK CINEMAX Dolany - FK Malé Leváre	11:1
FK v Sološnici - FK CINEMAX Dolany	2:7
FK CINEMAX Dolany - Futbal. klub Dubová	2:3
OFK Vysoká pri Morave - FK CINEMAX Dolany	1:2
FK CINEMAX Dolany - FK Záhorská Ves	3:0
FK CINEMAX Dolany - FK Studienka	1:2
FKM Stupava - FK CINEMAX Dolany	2:5
FK CINEMAX Dolany - FC Malacky B	7:2
OFC 014 Vinosady - FK CINEMAX Dolany	2:3
FK CINEMAX Dolany - TJ NV Pernek	4:0
FC SLOVAN Častá - FK CINEMAX Dolany	0:1

Tradičné ompitálske recepty

Sladké dobroty od pani Zdenky

K tradičným znakom každého regiónu či obce, ktoré sú pre túto oblasť typické a ktorými sa odlišujú od ostatných, patrí jedlo. Staré recepty tvoria neoddeliteľnú súčasť histórie obcí a sú voňavou spomienkou na život v chudobných chatrčiach i panských domoch.

Aj pre našu obec sú typické mnohé jedlá, ktoré varili naše staré mamy a ich staré mamy – tí starší si na ich chute dodnes pamätajú. Bola by škoda, keby tieto zaujímavé pokrmy upadli do zabudnutia, preto sme sa rozhodli zozbierať a v Dolanských novinách pravidelne uverejňovať staré, tradičné ompitálske recepty. Bude radi, ak nám do redakcie napíšete o receptoch, ktoré poznáte, alebo nám poradíte, za kým v Dolanoch získať, kto by sa s nami o tradičné recepty mohol podeliť.

Za prvé zo starých ompitálskych receptov ďakujeme pani Zdenke Prišečanovej.

Orechové rožky

Suroviny:

25 Dg mletých orechov
50 Dg kryštálového cukru
7 bielkov

Suroviny zmiešame dohromady a na slabom plameni ich na sporáku pomaly zohrievame, až kým sa cukor neroztopí. Potom pridáme 2-3 hrste strúhanky a zmes necháme vychladnúť. Zo studenej zmesi vytvarujeme rožky, ktoré obalujeme v nasekaných orechoch. Pečieme na pečiacom papieri pri teplote 180-200 stupňov asi 20 minút, potom môžeme konce namáčať v čokoláde alebo inak prizdobiť.

Ompitálske kolečka

Suroviny:

30 Dg hladkej múky špeciál
25 Dg margarín
citronová kôra
30 + 5 Dg práškoveho cukru
3 vajcia

Žltky oddelíme od bielkov a spolu s 5 Dg cukru a ostatnými surovinami ich vymiešame do tuhšieho cesta, ktoré necháme 10 hodín odstáť na chlad-

nom mieste. Potom cesto vyvalkáme na hrúbku asi 2-3 milimetre a vykrajujeme z neho malé kolieska s priemerom 3 centimetre. Kolieska pomaly upečieme na plechu v rúre pri teplote 150-170 stupňov, kým nezačnú trochu žltnúť.

Potom ručne vymiešame tri bielky s 30 Dg práškoveho cukru, ale treba ručne, nie mixérom, aby hmota ostala tuhá. Potom zmes nožíkom natierame na kolieska, ktoré zlepujeme opačnou stranou vždy dve dohromady lekvárom, najlepšie nejakým kyslejším.

Sušence

Suroviny:

8 žltkov
4 celé vajcia
50 Dg hladkej múky
50 Dg práškoveho cukru

Suroviny vymiešame do tuhšieho cesta, z ktorého formujeme malé šúľance, asi 1 cm hrubé. Potom ich obalujeme v nasekaných orechoch a v hrubších hrudkách cukru, ktoré sme získali nadrvením kockového cukru valčekom na cesto. Poukladáme na pečiaci papier (nie tesne vedľa seba, pretože cesto sa pri pečení trochu roztečie) a mierne pečieme pri teplote 100-120 stupňov, vlastne sa cesto iba vysušuje.

Dobrá chuť!

Čo sa udialo v Dolanoch

Nové auto pre obec

Nášej obci sa podarilo bezodplatne získať do majetku auto, ktoré vyradilo zo svojho stavu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Ide o typ Volkswagen Multivan 7HM, pôvodne používaný Políciou SR. Vozidlo má desať rokov a najazdených 300 tisíc kilometrov. Ako vyradené bolo v nepojazdnom stave, po oprave spojky, výmene batérie a STK na náklady obce je však plne prevádzkyschopné. Výhodou vozidla so vznetovým motorom objemu 2,5 litra a mechanickou šesťstupňovou prevodovkou je pripáateľný náhon na všetky štyri kolesá 4Motion a vyšší podvozok, takže ľahko zvládne i poľné cesty, neprístupný terén či sneh. Vozidlo má päť miest, ale do zadnej časti je ešte možné namontovať výnimateľnú lavicu s ďalšími sedadlami, čím sa jeho prepravná kapacita môže zvýšiť na sedem osôb.

Pod'akovanie

Už od prečítania článku v Dolanských novinách č. 1/2017 „Kde zákazník má hlavné slovo“, v ktorom sa čitateľom zaujímavo a pritom pravdivo predstavili dolianski podnikatelia, manželia Pavol a Ingrid Slaninkoví, som si osobne i za obec predsavzala, že budem reagovať úprimným pod'akovaním.

Pod'akovaním za VŠETKO, teda okrem iných pozitívnych skutočností najmä ZA: skvelý nápad zriadiť v máji 1990 predajňu potravín v Dolanoch z dôvodu vtedajšej nepriaznivej situácie v obci v tejto oblasti,

Palkovu živnosť v podnikaní v maloobchode, ktorej nie najľahšie začiatky si aj ja ako bývalá zamestnankyňa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Pezinku dobre pamätám, za to, že pri vykonávaných kontrolách neboli zistené nedostatky a Slaninkovci vedeli už aj vtedy „pribaliť“ úsmev a pokoj, priestorové rozšírenie predajne, jej vybavenie dvomi pokladňami, dodržiavanie hygieny, zásobovanie kvalitným a čerstvým tovarom, jeho prehľadné uloženie v regáloch, účinný objedná-

kový systém chleba a pečiva, resp. na požiadanie zákazníka možnosť objednať si aj iný tovar (toto som už osobne viackrát a vždy s kladným vybavením žiadosti praktizovala), cenovo dostupné tovary a výhodné akciové ceny tovarov, kladné referencie zákazníkov aj z iných obcí či miest, ktorí boli milo prekvapení vybavenosťou a ponúkaným sortimentom v predajni, kolektív ochotných a šikovných zamestnancov, ktorí vedia predajňu prevádzkovať aj v čase neprítomnosti majiteľov a dobre si plnia svoje pracovné povinnosti vrá-

tane prístupu k zákazníkovi, a dalo by sa uviesť ešte veľa za čo, v závere však dodám: za to, že Palko a Ingrid Slaninkoví sú ambiciózní, šikovní a ochotní podnikatelia, ktorých mottom je naozaj fakt, že v ich predajni má zákazník hlavné slovo...

Takže Slaninkovci naši, za toto všetko Vám **ĎAKUJEME** a nech sa Vám ešte dlho v zdraví a dobrej nálade darí vo Vašom podnikaní.

JUDr. Ida Konopová, PhD.
zástupkyňa starostu obce Dolany

Čo sa udialo v Doľanoch

Vrana

Vo svojom pomerne mladom živote som už čo-to prekvapivé zažila, no to, čo sa udialo 15. septembra 2017, si budem ešte dlho pamätať.

Deň sa začal ako každý iný. Teda - nie tak celkom. Bol piatok, ale na tento deň pripadol sviatok. Hurá, čas na oddych! Myšlienky na nekonečné vylihovanie v posteli však netrvali dlho. Hlas v telefóne patriaci našej rodinnej známej nás presvedčil, že si spravíme s deťmi výlet do prírody. O krátky čas sme už všetci stáli nastúpení v areáli Ampere s batohmi na chrbtoch a nedočkaví, čo zaujímavé na potulkách lesom zažijeme a čím nás dnešný deň prekvapí.

A veru - na prekvapenie nebolo treba dlho čakať! Nad nami zrazu preletelo akési čierne čudo. „Kavka! Kavka!“ kričali deti od radosti. To malá zvedavá vrana začala nad nami krúžiť ako Boeing 747, mýliac si naše hlavy s pristávacou plochou letiska. Boli sme presvedčení, že po prejení niekoľkých metrov sa nevitanej spoločníčky rýchlo zbavíme. Ale kdeže! Vrane sa náramne zapáčilo, že nám môže robiť spoločnosť a že sa jej od detí sem-tam

ujde aj nejaká malá maškrta. Rozhodla sa teda, že nás bude sprevádzať počas celého nášho výletu. A - verte či nie - spoločnosť nám robila celé tri hodiny! Musím síce priznať, že spočiatku som sa Kavky (ako ju deti nazvali) pre jej neustálu snahu byť v našej tesnej blízkosti bála. Postupne sme si na ňu však všetci zvykli a Kavka nám našu prítomnosť k nej neváhala odplatiť dokonalým pózovaním pri fotení, o čom svedčia aj tieto fotografie.

Ak aj vy chcete zažiť netradičné potulky prírodou so sprievodcom zadarmo, určite začnite svoj výlet v areáli Ampere v Doľanoch. Som presvedčená, že vrana - spolupútnička - na vás už teraz netrpezlivo čaká. :-)

(AT)

Stretnutie dôchodcov

Obecný úrad v Doľanoch v spolupráci s komisiou rozvoja, vzdelávania, kultúry a mládeže pod vedením Mgr. Stanislavy Oravcovej zorganizovali v nedeľu 8.10.2017 o 17.00 hod. už tradičné a pekné posedenie pre našich dôchodcov.

Po slávnostnom, obsahovo hodnotnom príhovore pána starostu Jozefa Mruškoviča bol najskôr symbolický prípitok a potom už zneli pesničky v podaní dychovej hudby ČASTOVANKA. Postarané bolo aj o chutné občerstvenie, pri ktorom sa mohli prítomní uvoľnene porozprávať, zaspievať (o.i. Ľudko Slaninka nás potešil priamo na pódiu zaujímavými pesničkami) a s doprovodom dobrej hudby aj zatancovať.

Tým dôchodcom, ktorí sa nemohli pre chorobu alebo z iných dôvodov nedeľnej slávnosti zúčastniť, posielame cestou Doľanských novín srdečný pozdrav s práním zdravia a ružičku.

JUDr. Ida Konopová, PhD.
zástupkyňa starostu obce Doľany

Program akcií v Dolanoch v najbližších mesiacoch

Nenechajte si ujst'

17. 11., piatok, 12,00 - 21,00 hod.

18. 11., sobota, 12,00 - 21,00 hod.

Malokarp. vínna cesta - Deň otvorených pivníc

JM Vinárstvo Dolány, Vína z Mlyna, Vinárstvo VINHOR, ZetWine

25. 11., sobota 19,00 hod.

DK J. Fándlyho

Hodová zábava s hudbou

30. 11. od 8,00 hod.

DK J. Fándlyho

Kvapka krvi – odber mobilnou stanicou od dobrovoľných darcov

9. 12., sobota, 10,00 - 18,00 hod.

DK J. Fándlyho

10. Ompitálsky jarmok

16. 12., sobota, 16,00 hod.

DK J. Fándlyho

Vianočná akadémia detí z MŠ a CZŠ

17. 12., nedeľa, 15,00 - 18,00 hod.

Advent na mlyne

Predvianočná atmosféra poslednej adventnej nedele pri varnom víne, punči a koledách; Vína z mlyna

26. 12., utorok, 19,00 hod.

DK J. Fándlyho

Štefanská zábava s muzikou

Pozvánka na ples

FK Cinemax Dolány vás srdečne pozýva na 2. reprezentačný ples športovcov, ktorý sa uskutoční v sobotu, 27. januára 2018, od 19,00 hod v Kultúrnom dome Juraja Fándlyho. Vstupenky si môžete rezervovať už teraz u p. Romana Schwarza, tel: 0905/203 985.

Spolok pre krajší život v Dolanoch vás pozýva na

10. Ompitálsky jarmok

9.12.2017
Dolány

sobota od 10:00 do 18:00
Dom kultúry Juraja Fándlyho

Predaj tradičných ľudových výrobkov a ručných prác

PROGRAM:

- o 11:00 bábkové divadlo
- o 15:00 Mikuláš s darčekom
- o 16:00 modelovanie z balónov

Skvelý guláš, lokše, víno, káva, zákusky.

31. 12., nedeľa, 9,00 hod.

Zraz pred zákl. školou Dolány

Turistika - tradičný spoločný výstup na Keltek

1. 1. 2018, pondelok, 17,00 hod., Deň Slovenskej republiky

Spoločné privítanie Nového roka

Novoročný ohňostroj pred Hasičskou zbrojnicou

21. 1. 2018, nedeľa, 16,00 hod.

DK J. Fándlyho

Vítanie novorodencov nar. v r. 2017 do života

27. 1. 2018, sobota, 14,00 – 18,00 hod.

Fašiang na mlyne

Veselé fašiangový program, mladé vína z mlyna, zabíjačkové špeciality a šišky; Vína z mlyna

27. 1. 2018, sobota, 19,00 hod.

DK J. Fándlyho

Dolanský ples, poriada Futbalový klub Cinemax Dolány

24. 2. 2018, sobota, 12,00 – 18,00 hod.

Zabíjačka na Mlyne

Rozlúčka s fašiangom pri mladom víne a čerstvých zabíjačkových špecialitách; Vína z mlyna

Podakovanie

Redakcia Dolanských novín ďakuje za finančnú podporu tohto čísla spol. Continental Film a p. Michalovi Drobnému.

Bratislavský
samosprávny
kraj

Nájdete nás aj na Facebooku

Dolanské noviny

DOLANSKÉ NOVINY, štvrťročník obce Dolány, vydáva Obecný úrad v Dolanoch, 900 88 Dolány 169, IČO 00 304 727. Redakcia: PhDr. Peter Mariani. Príspevky externých autorov nereprezentujú názor redakcie. Vychádza v náklade 600 kusov, nepredajné – distribúcia zadarmo. Ročník 7. Číslo vyšlo v novembri 2017. Grafická úprava: DALI-BB, s.r.o, Banská Bystrica. Kontakt: OÚ Dolány, e-mail: dolanskenoviny@gmail.com
www.dolany.sk ISSN 1339-1240 • EV 4366/11